

Placering af måler og gruppetavler

Placering af gruppetavler

Efter bekendtgørelse 1082 §55 skal beskyttelsesudstyr (RCD'er, smelte- og automat-sikringer) anbringes i den selvstændige bolig, hvortil det hører.

Beskyttelsesudstyret må ikke placeres højere end 2,2 m, ved placering lavere end 1 m over gulv, skal beskyttelsesudstyret placeres i et aflåseligt skab.

En gruppetavle med ovennævnte materiel vil udover en placering i selve boligen også kunne anbringes i rum, som hører med til boligen, men som ikke er en del af selve boligarealet, forudsat at der fra boligen er nem adgang til rummet, uden at dette nødvendigvis sker direkte gennem en dør fra boligen.

Eksempler på dette er garager, udhuse, teknikrum, hobbyrum e.l. udenomsrum.

Det accepteres ikke, at man for at komme til gruppetavlen skal ud på fællesarealer (trapper, gange, stier o.l.).

For selvstændige boliger i flerfamiliehuse /-ejendomme vil en placering uden for selve boligen ikke være tilladt.

I institutioner med boliger for ikke-selvhjulpne personer, kan beskyttelsesudstyret anbringes uden for boligen, forudsat at institutionen er døgnbemandet.

Selvstændige boliger

Hvis der er tale om selvstændige boliger i flerfamiliehuse eller -ejendomme vil det således ikke være tilladt at anbringe gruppeafbrydere og RCD'er i fx loftsrum, kælderrum eller andre udenomsrum, hvortil der ikke er direkte adgang fra selve boligen, selv om disse rum medregnes til boligarealet.

Tilgængelighed

Hvis strømmen forsvinder på grund af en sikringsoverbrænding, eller fordi RCD'en har koblet ud, er det rart, at gruppetavlen er anbragt, så den er let at komme til.

I nyere installationer, hvor der ikke er afbrydere i installationen foran brugsgenstande, og hvor den eneste afbrydningsmulighed måske er gruppeafbryderen, kan der opstå farlige situationer, hvis man ikke umiddelbart kan komme til afbryderen.

Placering i skab

Bekendtgørelse 1082 angiver ikke om en tavle må placeres i et skab eller ej.

I § 29 er der krav om 1 m fri plads foran tavlen hvis den er over 1 m høj eller 1 m bred. Når tavlen er mindre, er kravene ikke så veldefinerede. Derfor kommer elinstallatøren ofte i klemme, når arkitekten eller rådgiveren har foreskrevet, at gruppetavlen skal placeres i skabe eller teknikrum.

Bygges tavlen ind i skabe, som tjener andre formål, skal man være ekstra opmærksom på kravet om tilgængelighed.

Nu skal teknikskabet jo indeholde mange andre installationer, og der kan derfor hurtigt blive kamp om pladsen specielt, hvis gruppetavlen indeholder lysstyringer, som fylder rent fysisk.

Hvis man vil anbringe gruppetavlen i teknikskabe eller i andre skabe, skal man huske,

Grundlæggende dimensionering

Placering af måler og gruppetavler, bekendtgørelse 1082

at tavlerne skal være let tilgængelige for både betjening, eftersyn og vedligeholdelse. Det kan betyde, at det vil være nødvendigt at rykke tavlerne frem i skabet, men de må ikke anbringes sådan, at det er nødvendigt at løsne tavlen for at komme til udskifte andre installationer, fx varme eller vand, bagved gruppetavlen.

Hvis man efter at have installeret tavlen ikke tør skifte f.eks. RCD'en med spænding på pga. pladsen (eller rettere manglen på samme), så er tavlen nok ikke let tilgængelig.

I de viste eksempler, figur 102 og figur 103, er tavlerne blevet kasseret, fordi den tilsynsførende enten ikke kunne komme til tavlen, eller fordi kappen på gruppetavlen ganske enkelt ikke kunne afmonteres.

Figur 1, ulovligt installeret tavle.

Figur 2, ulovligt installeret tavle.

I andre tilfælde er tavlen gemt af vejen på bagvægge i skabe, så der er mulighed for at opbevare støvsugere og rengøringsmidler foran tavlen.

I særlig grelle tilfælde er der foretaget udskæringer i skabselementerne, der efterfølgende er bygget rundt om tavlen.

Hvis tavlen placeres i et garderobeskab eller et skab, som bruges til oplagring, er tavlen ikke let tilgængelig, fordi det vil være nødvendigt at flytte tøj, og hvad man ellers har i skabet, inden man kan komme til tavlen.

En sådan placering kan især være kritisk i en situation, hvor man hurtigt skal kunne afbryde strømmen.

Grundlæggende dimensionering

Placering af måler og gruppetavler, bekendtgørelse 1082

Hvis tavlen anbringes i et "kosteskab" uden hylder, skal man være opmærksom på skabets bredde i forhold til indbygningsdybden. F.eks. anses en tavle ikke for let tilgængelig, hvis den er anbragt på bagvæggen af et 0,60 m bredt skab med en indbygningsdybde på 0,55 m. De viste billeder, figur 104 og figur 105, er eksempler på tavler, der er blevet kasseret i forbindelse med eftersyn.

Figur 3, ulovligt installeret tavle.

Figur 4, ulovligt installeret tavle.

Under alle omstændigheder er tavlen ikke at betragte som tilgængelig. Siden 1975 har det været et krav, at gruppetavlen skal anbringes i boligen, og det burde ikke være et problem at få gruppetavlen placeret lovligt i nye huse.

Som udgangspunkt skal gruppetavlen (alt materiel) i henhold til pkt. 513 være tilgængelig for betjening, inspektion og vedligeholdelse.

Det er altså ikke tilstrækkeligt, at brugeren kan komme til sikringer og fejlstrømsafbrydere, det skal også være muligt for elinstallatøren senere at arbejde på tavlen eventuelt under spænding, L-AUS, uden at han skal afmontere kapper på vandvarmere eller andre tekniske installationer.

Ansvaret for tavlens placering

Ved tilsyn af elektriske installationer er det elinstallatøren, der stilles til ansvar for placeringen af gruppetavlen. Den tilsynsførende, der kontrollerer den elektriske installation vurderer ikke, hvem der eventuelt kom først med sin installation.

Gamle gruppetavler

Tidligere var der ingen regler om gruppetavlens placering, men gruppetavler blev som regel anbragt med fornuft.

Grundlæggende dimensionering

Placering af måler og gruppetavler, bekendtgørelse 1082

I 1967 kom der krav om en hensigtsmæssig placering af gruppetavler til boliger. I det dagældende stærkstrømsreglement stod der ganske vist ingenting om gruppetavler i parcelhuse, men i beboelsesejendomme med adskilte lejligheder i to eller flere etager, skulle hver enkelt gruppeafbryder med eventuelle sikringer anbringes i eller umiddelbart ved den lejlighed, hvortil den hørte, og højst forskudt én etage i forhold til denne.

En lovligt anbragt ældre gruppetavle behøver ikke nødvendigvis at blive flyttet, og den må også udvides med en eller flere gruppeafbrydere eller RCD'er, uden at der sker noget ved det.

Skulle man ønske den gamle gruppetavle udskiftet med en moderne, er det også i orden.

Den nye tavle må gerne erstatte den gamle, men den skal forblive placeret på eksakt samme sted.

Ombygning og nyindretning

Hvis det i forbindelse med ombygninger af ejendomme er nødvendigt at flytte gruppetavlen, skal den flyttes ind i den bolig, den tilhører.

Også ved nyindretning af boliger i ejendomme, som har været brugt til andet formål, skal gruppetavlerne flyttes ind i boligerne.

Det samme gælder, hvor der sker opdeling af et større parcelhus i flere lejligheder eller, hvor der indrettes ældreboliger i eksisterende plejehjemsværelser.

Flytning af tavle

Det siger sig selv, at en splinterny gruppetavle skal opfylde tavlestandarderne.

En eksisterende gruppetavle, som flyttes, betragtes imidlertid også som en ny tavle, og skal derfor også opfylde de nugældende tavlestandarder.

Hvis det ikke er tilfældet, må tavlen ikke genanvendes, men skal erstattes af en ny tavle.